

VEILEDNING FØRTRYKK

SIDEFORMATER

Vi kan trykke i forskjellige formater.

Tabloid

28×40 cm

Broadsheet

40×56 cm

Magasinformat (Trimmet format)

Her er bruttoformatet på siden det samme som tabloid (28x40 cm), men beskjæres til ønsket format.

Minimum magasinformat: 210×297 mm (A4)

Maksimum magasinformat: 260×375 mm

For andre formater, ta kontakt.

Ønskes magasinformat, benytt våre malsider og sjekk veiledning side 11.

Minimum sidetall: 16 sider (52 gr papir)

Mulig med færre sider ved annet papirvalg (ta kontakt)

Maksimum sidetall: 96 sider

Malsider kan lastes ned fra vår nettside.

LEVERING

Filen skal leveres i PDF-format med enkeltstående sider i en samlet PDF eller som enkeltsider.

Ta kontakt for navngiving av fil og FTP-adresse for sending av sider.

Vi tilbyr digitalt prøvetrykk på Webcenter:

Ta kontakt for opprettelse av bruker.

Materiell:

Ta kontakt med våre trykkerier god tid før produksjon/trykking. De hjelper med å legge til rette for at materialet har optimal kvalitet i forhold til vårt trykkeri.

Se mer info om hvordan lage god trykk fil (PDF) på side 7.

BILDER

Behold bildene i RGB-formatet helt fram til trykk. Trykkeriet sørger for riktig CMYK-konvertering i forhold til trykkmetode og papirvalg. Men det er fortsatt viktig å justere bildene best mulig før de sendes til trykk.

Anbefalt ICC-profil:

Adobe RGB (1998).icc

For mer info om bilder og bildejustering, se side 3.

**BILDER
LEVERES I RGB.**
CMYK-konvertering
gjøres på
trykkeriene.

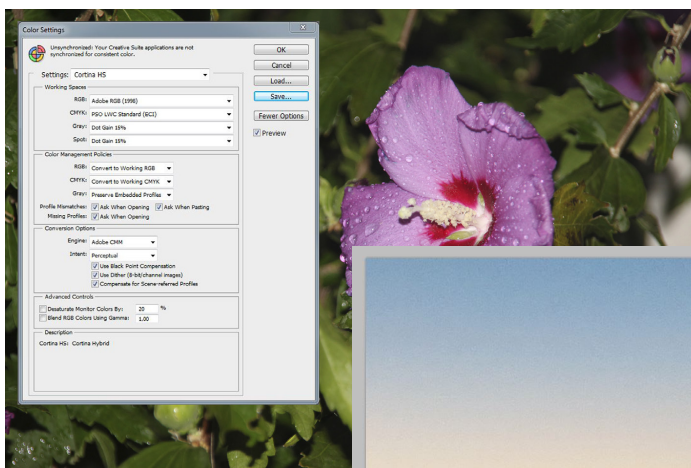
VEILEDNING BILDER og BILDEJUSTERING

Photoshop – Bildejustering i RGB

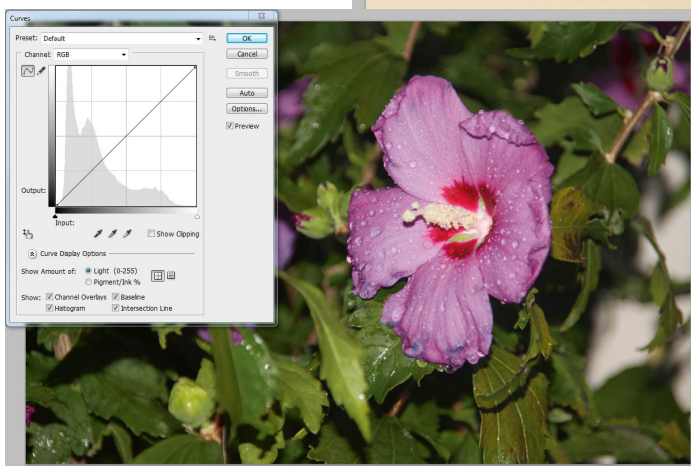
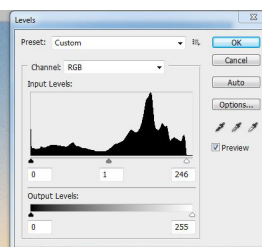
Behold bildene i RGB-formatet helt fram til trykk. Trykkeriet sørger for riktig CMYK-konvertering i forhold til trykkmetode og papirvalg. Men det er fortsatt viktig å justere bildene best mulig før de sendes til trykk.

Hvis mulig, sjekk også om kameraet har støtte for Adobe RGB eller legg det inn som et krav til fotografen. Dette er viktig, da dette fargeområdet er vesentlig større enn for f.eks sRGB og man risikerer ikke å redusere fargeområdet uansett publiseringsplattform.

- Riktig fargeinnstillinger
- Riktige verdier for høylys og skygge
- Tilpasse mellomtonene

Skarping av bilder skal kun gjøres i 100% størrelse i forhold til gjengivelse. Overlat derfor den jobben til trykkeriet, da er størrelse og oppløsning satt.

VEILEDNING

BILDER og BILDEJUSTERING

Rutine for bildebehandling steg for steg:

1. Sett høylys og skygge
2. Juster kontrast
3. Korriger for gråbalanse
4. Korriger for eventuelt fargestikk
5. Sett riktig bildestørrelse og oppløsning
6. Lagre bildet med icc-profil

Skarping av bildet gjøres i trykkeriet (og må aldri gjøres før pkt 5).

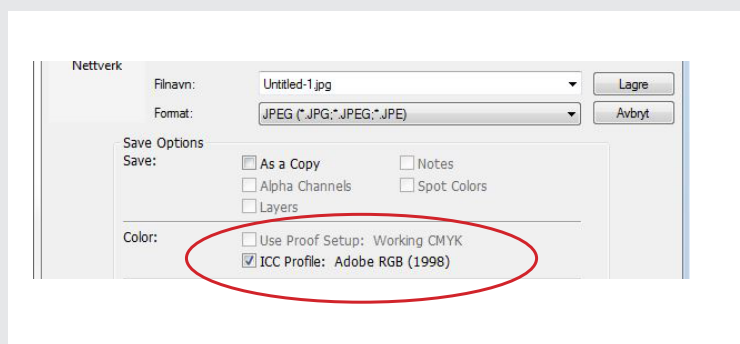
Dersom skarping av bildene gjøres før riktig størrelse og oppløsning er satt – forringes kvaliteten.

Kvaliteten forringes både ved forstørrelse og forminskelse!

Lagre som:

Husk å krysse av for at profilen skal lagres som en del av bildeinformasjonen.

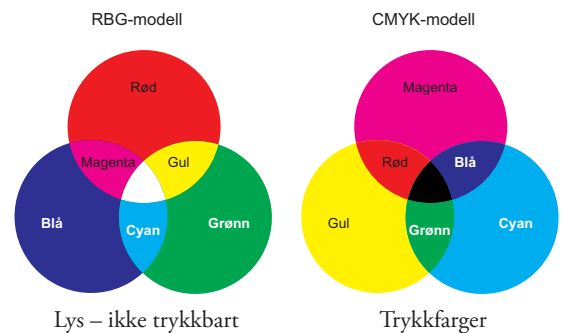
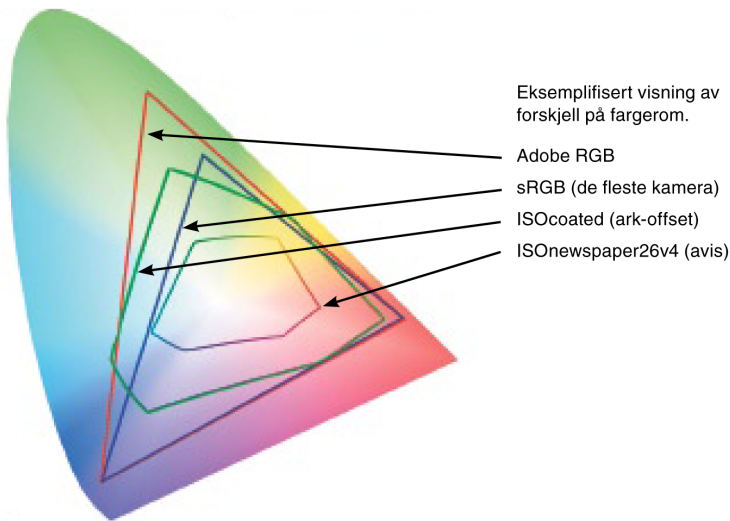

Fargerom – hva er det?

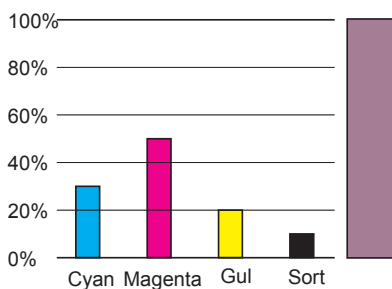
Illustrasjonen viser hvor viktig det er å starte med et så stort fargerom som mulig. Det er ikke mulig å hente inn farger utenfor det valgte fargerommet på et senere tidspunkt i prosessen.

Viktig å være klar over:

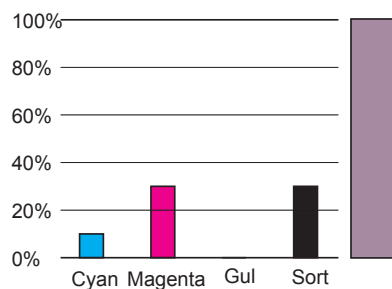
- Fargerommet forteller hvilke farger en enhet kan lese eller gjengi
- RGB-fargerommet er større enn CMYK-fargerommet
- Trykkmetode og papirvalg påvirker fargegjengivelse
- Farger i ett fargerom finnes nødvendigvis ikke i et annet
- Farger kan endres når de konverteres mellom fargerom
- Farger endres alltid ved konvertering fra RGB til CMYK

Akromatisk repro:

TAC: 110 %

TAC: 70 %

Prinsippet bak akromatisk repro er at like mengder av cyan, magenta og gul gjengir tilsvarende mengde av sort. Den minst representative fargen styrer da reduksjonen av kulører og erstatningen av sort. I eksemplet over er gul den minst representative fargen med 20 %. 20 % sort tilsvarer en blanding av 20 % cyan, 20 % magenta og 20 % gul. Vi fjerner da 20 % fra hver av kulørene og øker mengden sort med 20 %. Total fargemengde reduseres da fra 110 % til 70 % uten at gjengivelsen og inntrykket forringes.

Det som er vesentlig er at med mindre farge reduseres tørketiden og faren for smitting minsker.

TIPS

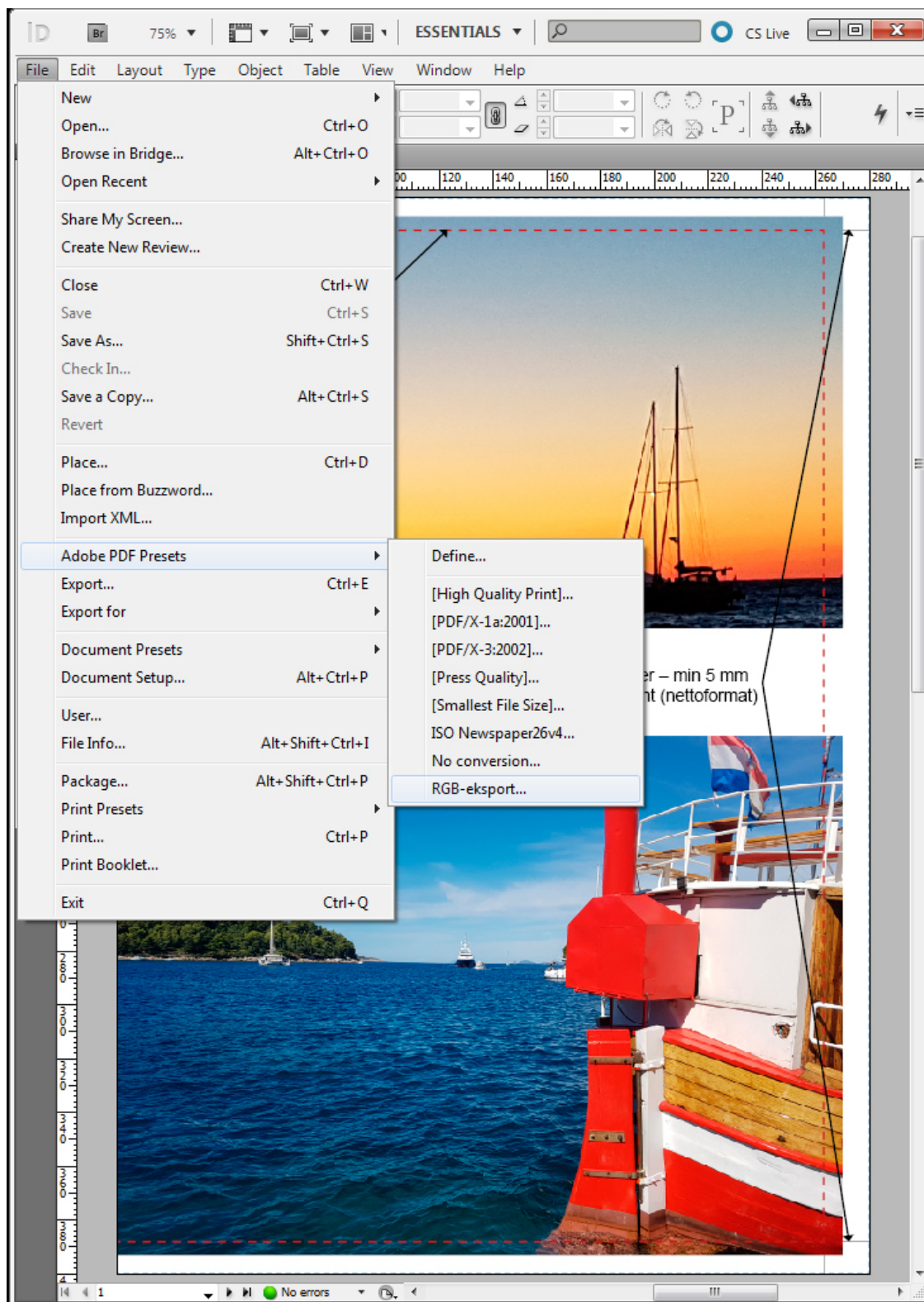
- Bruk fete fonter ved negativ tekst i 4-farge bakgrunner/bilder
- Total fargemengde (TAC) lavere enn 240%
- Standardisering av prosesser i hele arbeidsflyten
- Standard RGB-profil i kamera
- Standard innstilling i Photoshop el.
- Riktig kalibrert skjerm

Overlates til trykkeriet:

- Skarping av bilder
- CMYK-konvertering med med riktig ICC-profil

VEILEDNING

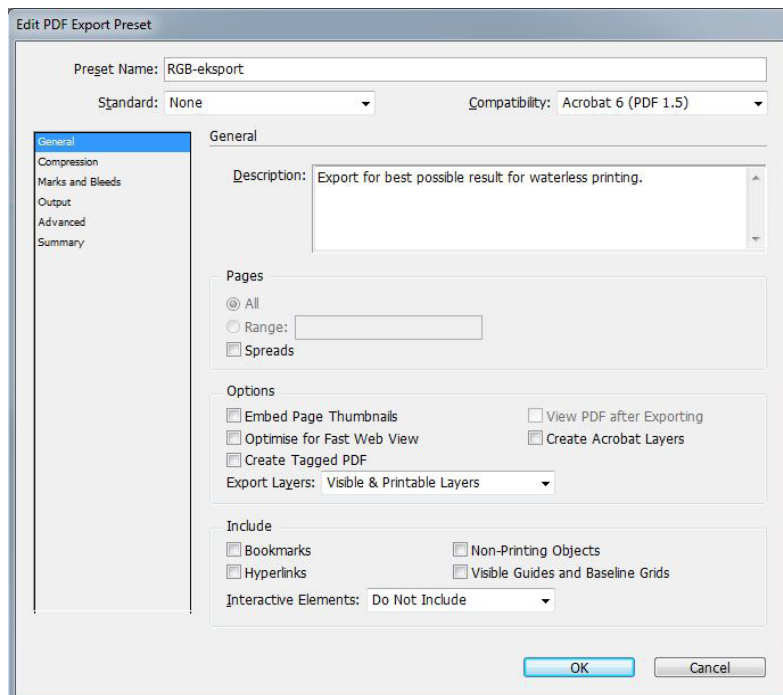
Hvordan lage god trykkfil (PDF)

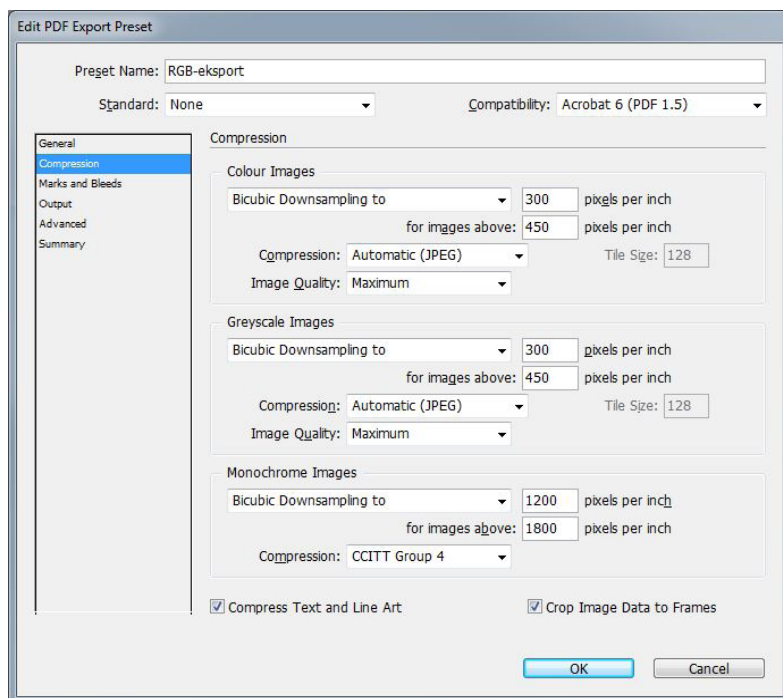
VEILEDNING

Hvordan lage god trykkfil (PDF)

Innstillinger for PDF-eksport

Innstillinger som gjør at CMYK-definisjoner fra layout-programmet og fargerommet fra bildebehandlingen beholdes.

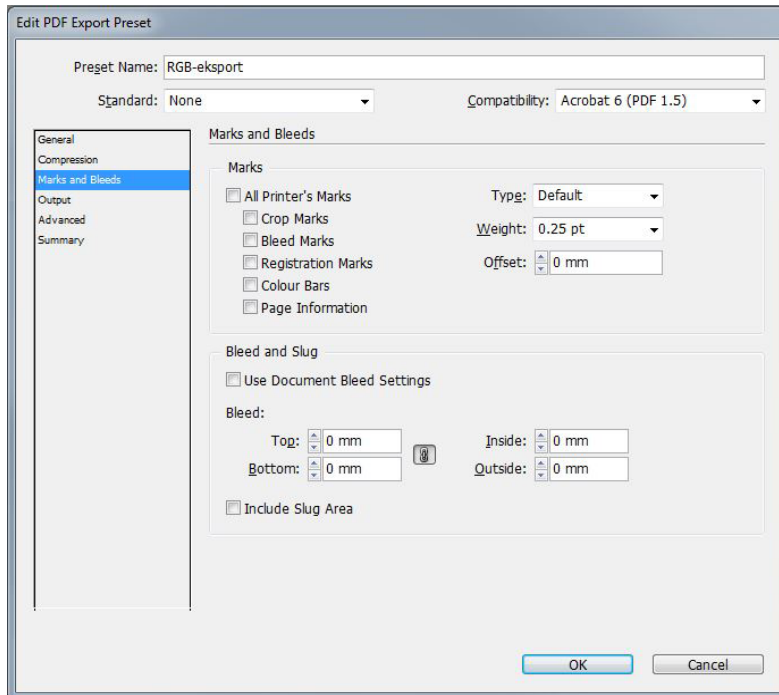
I forbedret coldset trykker vi med en rastertetthet på 60 l/cm (150 dpi). I heatset er rastertettheten 70 l/cm (178 dpi).

En bildeoppløsning i 100% størrelse på 300 dpi gir optimal kvalitet for begge alternativene.

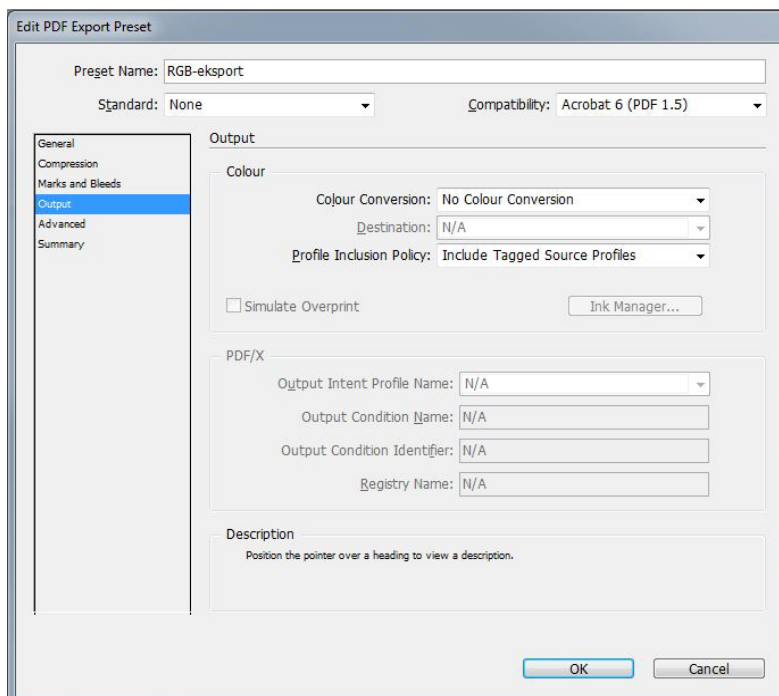

VEILEDNING

Hvordan lage god trykkfil (PDF)

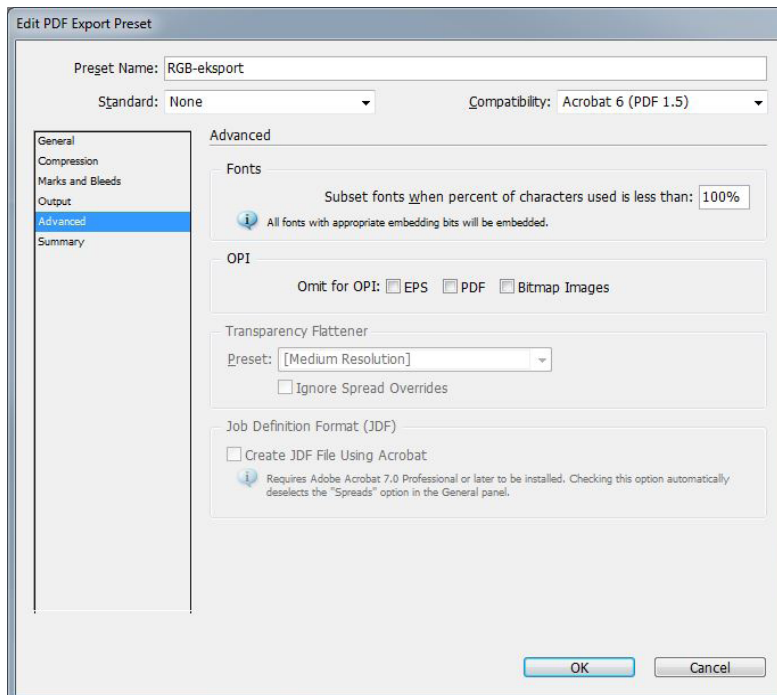
Ingen tillegg for utfallende (bleed) og merker. Det er implementert i dokumentet.

Ingen fargekonvertering og icc-profiler fra f.eks Photoshop beholdes. Det sikrer at trykkeriet får riktig CMYK-konvertering i forhold til trykkmetode/papir. Designeren slipper å forholde seg til trykkmetode/papir, også ved hybridtrykking.

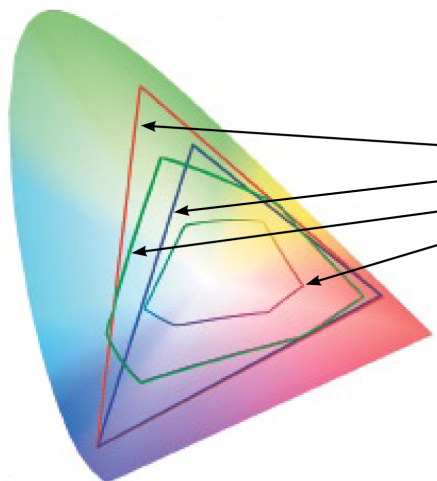
VEILEDNING

Hvordan lage god trykkfil (PDF)

Fonter bakes inn i dokumentet. Det sikrer riktig gjengivelse av teksten på trykk.

Fargerom og begrensninger

Eksempelvisert visning av forskjell på fargerom.

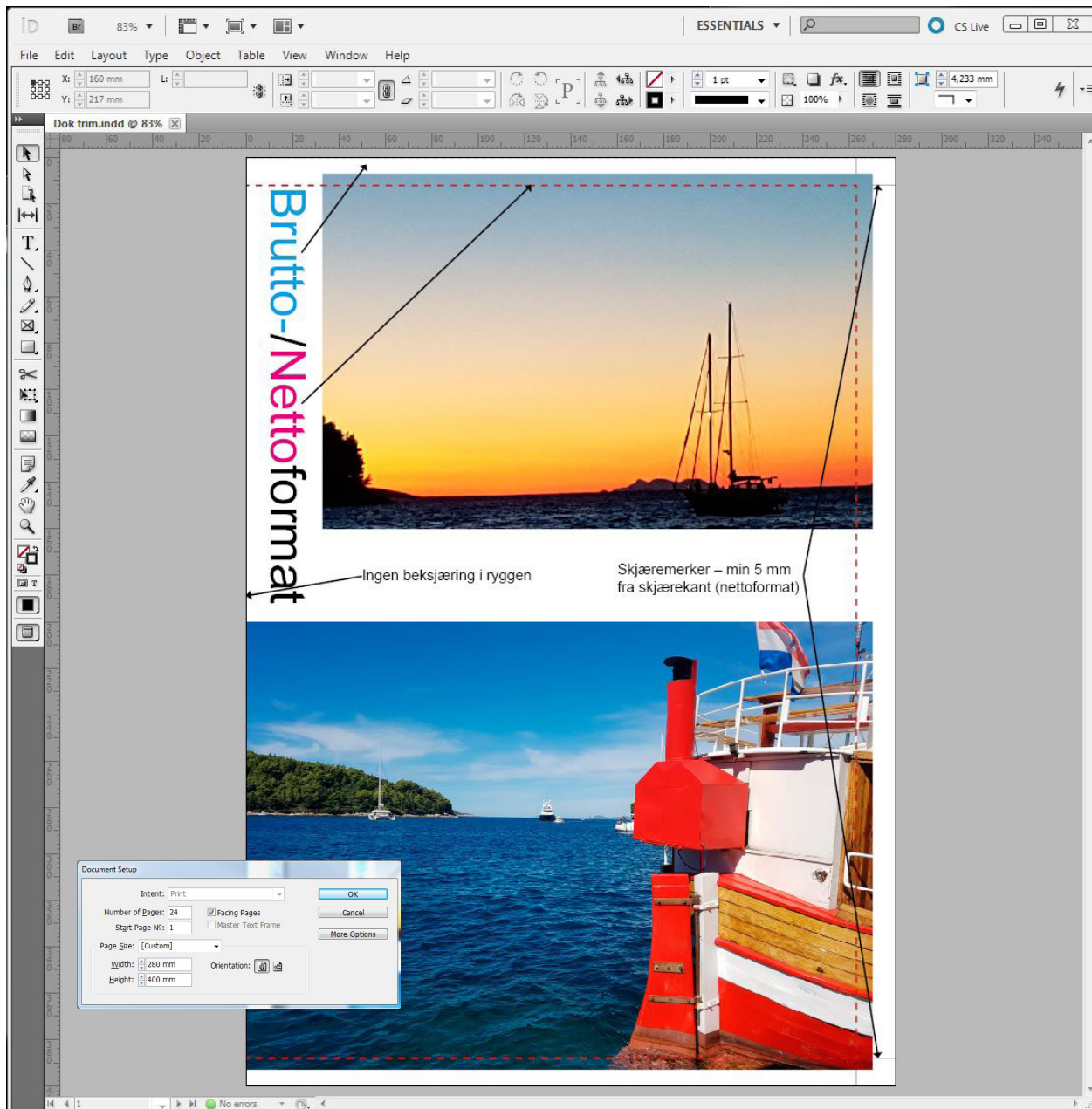
Adobe RGB
sRGB (de fleste kamera)
ISOcoated (ark-offset)
ISOnewspaper26v4 (avis)

Illustrasjonen viser hvor viktig det er å starte med et så stort fargerom som mulig. Det er ikke mulig å hente inn farger utenfor det valgte fargerommet på et senere tidspunkt i prosessen.

Viktig å være klar over:

- Forteller hvilke farger en enhet kan lese eller gjengi
- RGB-fargerommet er større enn CMYK-fargerommet
- Trykkmetode og papirvalg påvirker fargegjengivelse
- Farger i ett fargerom finnes nødvendigvis ikke i et annet
- Farger kan endres når de konverteres mellom fargerom
- Farger endres alltid ved konvertering fra RGB til CMYK

VEILEDNING MAGASINFORMAT

Dokumentet lages med utgangspunkt i tabloidformatet, 280 x 400 mm.

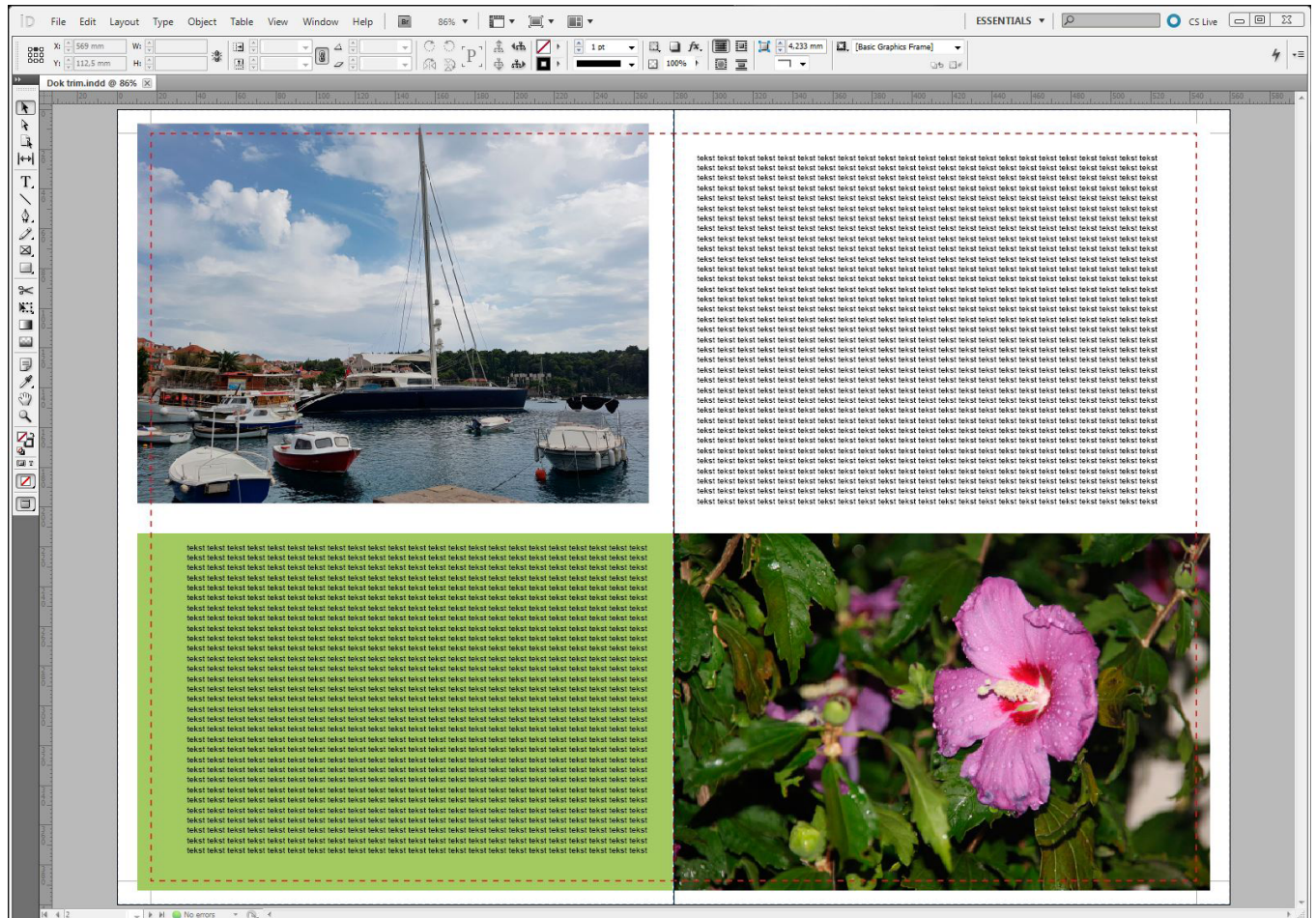
Egne malsider for magasinformat kan lastes ned fra vår nettside.

Skjæremerker legges på i dokumentet, avstand fra nettoformat til skjæremerket skal være min. 5 mm.

Bilder eller andre elementer som skal være utfallende dras ut til skjæremerkene, min 5 mm ut over nettoformatet. **Brutto format:** 280 x 400 mm

Netto format: Lik ønsket beskjæring etter trykk - bredde fra 240 til 260 mm, høyde fra 330 til 375 mm.

VEILEDNING MAGASINFORMAT

Oppslag – med riktig bruk av marger

I oppslag (motstående sider) er det viktig at bruken av indre marg er lik på begge sidene. Dersom den ikke er lik, vil det bli merker (avsmitting) fra transportsystemet som sørger for å forflytte produktet i prosesskjeden. Produktet “plukkes opp” med spesielle gripere og fraktes mellom trykk-, skjære- og buntmaskinene.

Farger som defineres i InDesign, defineres i CMYK, eks bakgrunner, tekst, rammer osv. Fargerom for bilder defineres i f.eks Photoshop. All bildebehandling gjøres i RGB og **CMYK-konvertering varetas av trykkeriet.**

Anbefalt ICC-profil:
Adobe RGB (1998).icc

For spørsmål
Ta kontakt med Mona Hansen,
Polaris Trykk Harstad
epost > mona.hansen@polaristrykk.no
Tlf. 959 33 775